



دانشگاه گیلان

پردیس بین الملل دانشگاه گیلان
پایان نامه کارشناسی ارشد

(طراحی دانشکده هنرهای سینمایی و تئاتر)

از

(مه لقاحسنی باغی)

دکتر سیدیوسف امیری

مهندس کیامرزجوانمردی

شهریور ۱۳۹۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پردیس بین الملل دانشگاه گیلان

معماری

معماری

(طراحی دانشکده هنرهای سینمایی و تئاتر)

از

(مه لقاحسنی باغی)

دکتر سیدیوسف امیری

مهندس کیامرذ جوانمردی

تقدیم بابوسه بردستان پدر و مادر عزیزم :

آن دوفرشته ای که از خواسته هایشان گذشتند، سختی هارابه جان خریدند و خود را سپربلای مشکلات و ناملايمات کردند تا من به جایگاهی که اکنون در آن ایستاده ام برسم
پدر عزیزم که همچون خورشیدی از روشنائیش جان گرفتم و اکنون حاصل دستان خسته اش رمز موفقیتیم شد ،
و مادر عزیزم که شوق زیبای نفس کشیدنم ، دلیل بودنم ، و رنگ شادی های من است . و عمری خستگی هارابه
جان خرید تا اکنون توانست طعم خوش پیروزی را بر من بچشاند

تقدیم بر توای خواهر عزیزم

که هر نفس من وابسته به وجود توست و وجود تو شادی بخش و مایه آرامش و دلگرمی من است

و تقدیم بر همسر عزیزم

که پناه خستگی و صبر و تحمل همیشگی اش مایه آرامش من است

مقدمه.....	۱
فصل اول پیشنهاد طرح پروژه	
۱ بیان مسئله	۱ + ۲
۱ اهداف پروژه	۱ + ۲
۱ روش تحقیق	۱ + ۳
فصل دوم مطالعات پایه (شامل کلیه ی عوامل تاثیر گذار بر موضوع)	
۱-۲ تاریخچه آموزش در جهان	۲-۴
۱-۲-۱-۱ تعلیم و تربیت در یونان و روم باستان	۲-۴
۱-۲-۲-۱ قرون وسطی	۲-۴
۱-۲-۳-۱ دوره رنسانس	۲-۴
۱-۲-۴-۱ عصر اصلاح آموزشی	۲-۴
۱-۲-۵-۱ طلوع آفتاب آموزش نوین	۲-۴
۲-۲ آموزش عالی در کشورهای پیشرفته	۲-۶
۱-۲-۲-۱ آموزش عالی در اتحاد جماهیر شوروی	۲-۶
۲-۲-۲ آموزش عالی در آمریکا	۲-۶
۳-۲-۲ آموزش عالی در انگلستان	۲-۷
۳-۲ تاریخچه دانشگاه های جهان	۲-۷
۴-۲ تاریخچه آموزش در ایران	۲-۸
۱-۴-۲ جایگاه آموزش در ایران باستان	۲-۸
۲-۴-۲ جایگاه آموزش در ایران دوره اسلامی	۲-۹
۳-۴-۲ معارف جدید در ایران : تأسیس دارالفنون	۲-۹
۴-۴-۲ تأسیس مدارس عالی	۲-۱۰
۱-۴-۴-۱ مدرسه حقوق و علوم سیاسی	۲-۱۰
۱-۴-۴-۲ مدرسه طب	۲-۱۰
۳-۴-۴-۲ تأسیس دانشگاه تهران	۲-۱۱
۵-۴-۲ تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی	۲-۱۱
۶-۴-۲ انقلاب اسلامی و ساخت سازمانی جدید	۲-۱۲

- ۵-۲ جریانهای متنوع در آموزش عالی ایران ۱۳
- ۱-۵-۲ بخش دولتی ۱۳
- ۲-۵-۲ بخش غیردولتی ۱۴
- ۳-۵-۲ بخش غیرحضوری (آموزش از راه دور) ۱۵
- ۴-۵-۲ گزینش دانشجو ۱۵
- ۵-۵-۲ دوره های تحصیلی ۱۶
- ۶-۵-۲ برنامه ریزی درسی ۱۷
- ۷-۵-۲ هیأت علمی ۱۸
- ۶-۲ تاریخچه آموزش تئاتروسینما در ایران ۱۹
- ۱-۶-۲ آموزش سینما: ۱۳۵۸-۱۳۸۲ ۲۱
- ۱-۱-۶-۲ انجمن سینمای جوانان ایران ۲۱
- ۲-۱-۶-۲ مرکزاسلامی آموزش فیلم سازی ۲۱
- ۳-۱-۶-۲ مرکزگسترش و آموزش نیروی انسانی ۲۲
- ۴-۱-۶-۲ آموزش سینما برای حرفه ای ها ۲۳
- ۵-۱-۶-۲ مدرسه کارگاهی فیلم نامه نویسی ۲۴
- ۶-۱-۶-۲ تقویت بخش خصوصی ۲۴
- ۷-۲ آسیب شناسی نظام آموزش تئاتر در ایران ۲۷
- ۸-۲ تاریخچه تئاتر در استان گیلان ۳۱
- ۹-۲ جایگاه سینما در استان گیلان ۳۴
- ۱۰-۲ بررسی خصوصیات جغرافیایی و اقلیمی منطقه و تاثیر آن در معماری و شهرسازی ۳۶
- ۱-۱۰-۲ بررسی خصوصیات جغرافیایی و اقلیمی استان گیلان ۳۶
- ۱-۱۰-۲ موقعیت جغرافیایی و تقسیمات سیاسی استان گیلان ۳۶
- ۲-۱-۱۰-۲ جغرافیای تاریخی اسلنگ ۳۹
- ۳-۱-۱۰-۲ جغرافیای طبیعی و اقلیم استان ۴۰
- ۲-۱۰-۲ بررسی خصوصیات جغرافیایی و اقلیمی شهرستان رشت ۴۱
- ۱-۲-۱۰-۲ موقعیت جغرافیایی شهر ۴۱
- ۲-۲-۱۰-۲ پیشینه تاریخی شهر رشت ۴۱
- ۳-۲-۱۰-۲ بررسی کلی شهر در بستر زمان و مکان (وجه تسمیه) ۴۱
- ۴-۲-۱۰-۲ علل پیدایش و توسعه شهر رشت ۴۱
- ۵-۲-۱۰-۲ خواستگاه اولیه شهر رشت ۴۲
- ۶-۲-۱۰-۲ نژاد ساکنان منطقه ۴۲

- ۷-۲-۱۰-۲ تعداد توزیع و تراکم جمعیت : (در خصوص سیر تحولات جمعیتی تاریخی شهر رشت) ۴۲
- ۸-۲-۱۰-۲ مطالعات اقتصادی شهر رشت ۴۳
- ۹-۲-۱۰-۲ پیش بینی چگونگی عملکردهای اصلی اقتصادی در شهر و تحولات کلی آن در آینده ۴۳
- ۱۰-۲-۱۰-۲ بررسی خصوصیات اقلیمی شهر رشت ۴۳
- ۳-۱۰-۲ نقش اقلیم در شکل گیری فضاهای شهری منطقه ۴۶
- ۴-۱۰-۲ نحوه تأثیر عوامل اقلیمی در تعیین جهت یک ساختمان ۴۷
- ۵-۱۰-۲ تأثیرات عوامل اقلیمی منطقه بر خصوصیات ساختمان ۵۰
- ۱۱-۲ مطالعه زمینه ، تحلیل و آنالیزسایت ۵۲
- ۱-۱۱-۲ موقعیت (location) ۵۲
- ۲-۱۱-۲ آنالیز سایت ۵۳
- ۱-۲-۱۱-۲ دسترسی ها ۵۳
- ۲-۲-۱۱-۲ کاربری های موجود و تأثیرگذار بر طرح ۵۴
- ۳-۲-۱۱-۲ بررسی بادهای نامطلوب و مطلوب ۵۵
- ۴-۲-۱۱-۲ بررسی اتصالات بصری ۵۶
- ۵-۲-۱۱-۲ بررسی توپوگرافی ، پوشش گیاهی و دیگر عوارض طبیعی تأثیرگذار بر سایت ۵۷
- ۶-۲-۱۱-۲ مطالعه پوشش گیاهی منطقه ۵۸
- ۷-۲-۱۱-۲ بررسی پتانسیل ها ۶۰
- ۸-۲-۱۱-۲ اهداف ۶۰
- ۱۲-۲ بررسی مسائل کاربردی در محوطه های دانشگاهی ۶۱
- ۱-۱۲-۲ ارتباطات ۶۱
- ۲-۱۲-۲ تعریف مرکز ۶۲
- ۳-۱۲-۲ خط آسمان ۶۳
- ۴-۱۲-۲ تعریف لبه ۶۴
- ۵-۱۲-۲ مکانیابی ساختمان های اصلی ۶۴
- ۶-۱۲-۲ گسترش رایانه در دانشگاه ۶۵
- ۷-۱۲-۲ طراحی منظر ۶۵
- ۸-۱۲-۲ دانشگاه فنی کوچی ، کوچی ، ژاپن ۶۶
- فصل سوم گونه شناسی و انتخاب گونه
- ۱-۳ گونه شناسی براساس سازماندهی محوطه های دانشگاهی ۶۸
- ۱-۱-۳ دانشگاه استانفورد ، پالو آلتو ، کالیفرنیا ، چهره متغیر یک دانشگاه ۷۲
- ۲-۳ گونه شناسی براساس آرایش فضایی کلاس ها ۷۷

فصل چهارم بررسی تجربیات و نمونه های تاریخی (مطالعات تطبیقی)

- ۱-۴ دانشگاه بلهاون، مرکز هنرها ۷۸
- ۲-۴ دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور ۸۳
- ۳-۴ دانشگاه چمران (جندی شاپور) اهواز ۹۳
- ۴-۴ مرکز ریچارد آتبروگ مختص معلولیت و هنرها، دانشگاه لیستر ، انگلستان ۱۰۱
- فصل پنجم مطالعات برنامه ریزی فیزیکی پروژه
- ۱-۵ معرفی و شرح برنامه رشته های آموزشی دانشکده ۱۰۶
- ۲-۵ برنامه ریزی جمعیتی ۱۲۸
- ۱-۲-۵ جمعیت دانشجویی ۱۲۸
- ۲-۲-۵ محاسبه تعداد اساتید ۱۲۸
- ۳-۲-۵ محاسبه نیروهای اداری و خدماتی ۱۲۹
- ۳-۵ عرصه بندی (تعیین نیازها و تعیین عرصه های مربوط به آن ها) ۱۳۰
- ۱-۳-۵ فضاهای تشکیل دهنده عرصه ها ۱۳۰
- ۱-۱-۳-۵ عرصه آموزشی فرهنگی ۱۳۰
- ۱-۱-۳-۵ حوزه آموزش تئوری ۱۳۰
- ۲-۱-۳-۵ حوزه آموزش عملی و تخصصی ۱۳۱
- ۳-۱-۳-۵ حوزه کمک آموزشی ۱۳۱
- ۲-۱-۳-۵ عرصه خدماتی-رفاهی ۱۳۲
- ۳-۱-۳-۵ عرصه اداری ۱۳۲
- ۱-۳-۱-۳-۵ حوزه اداری-آموزشی ۱۳۲
- ۴-۱-۳-۵ عرصه تفریحی-ورزشی ۱۳۳
- ۲-۳-۵ بررسی قوانین و استانداردهای برخی از فضاهای اصلی تشکیل دهنده عرصه ها ۱۳۴
- ۱-۲-۳-۵ کلاس های درس تئوری ۱۳۴
- ۲-۲-۳-۵ کلاس سمینار ۱۳۶
- ۳-۲-۳-۵ تالار سخنرانی ۱۳۶
- ۴-۲-۳-۵ استانداردهای طراحی آمفی تئاتر ۱۳۸
- ۵-۲-۳-۵ سینما ۱۴۱
- ۶-۲-۳-۵ استودیو صدا برداری ۱۵۳
- ۷-۲-۳-۵ استودیو تلویزیونی ۱۵۵
- ۸-۲-۳-۵ اتاق های تدوین ۱۵۷
- ۹-۲-۳-۵ کتابخانه ۱۵۸

۱۶۳.....	۵-۳-۲-۱۰ نمازخانه
۱۶۴.....	۵-۳-۲-۱۱ ساختمان اداری
۱۶۹.....	۵-۴ ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولین جسمی و حرکتی
۱۶۹.....	۵-۴-۱ ضوابط مطلوب طراحی فضای شهری
۱۶۹.....	۵-۴-۱-۱ پیاده رو
۱۶۹.....	۵-۴-۱-۲ پلهای ارتباطی بین پیاده‌رو و سواره‌رو
۱۶۹.....	۵-۴-۱-۳ محل عبور عابر پیاده در سواره‌رو
۱۷۰.....	۵-۴-۱-۴ توقفگاه
۱۷۰.....	۵-۴-۲ ضوابط کلی طراحی ساختمانهای عمومی
۱۷۰.....	۵-۴-۲-۱ ورودیها
۱۷۰.....	۵-۴-۲-۲ راهرو
۱۷۰.....	۵-۴-۲-۳ بازشوها (درو پنجره)
۱۷۱.....	۵-۴-۲-۴ پله
۱۷۱.....	۵-۴-۲-۵ سطح شیبدار
۱۷۲.....	۵-۴-۲-۶ آسانسور
۱۷۲.....	۵-۴-۲-۷ فضاهای بهداشتی
۱۷۴.....	۵-۵ لیست فضاهای موردنیاز بر مبنای نیازمندی‌ها
۱۷۴.....	۵-۵-۱ عرصه آموزشی فرهنگی
۱۷۹.....	۵-۵-۲ عرصه اداری
۱۸۰.....	۵-۵-۳ عرصه خدماتی-رفاهی
۱۸۲.....	۵-۵-۴ عرصه تفریحی-ورزشی
۱۸۳.....	۵-۵-۵ نتیجه و خلاصه برنامه ریزی فیزیکی
فصل ششم تعیین نوع و نحوه ارتباط بین عرصه‌ها و فضاها، یا نمودار و دیاگرام های عرصه بندی و فضایی	
۱۸۴.....	۶-۱ دیاگرام جامع روابط فضایی عرصه های دانشگاه
۱۸۵.....	۶-۲ دیاگرام روابط فضایی کتابخانه دانشگاه
۱۸۶.....	۶-۳ دیاگرام روابط فضایی رستوران و آشپزخانه
۱۸۶.....	۶-۴ دیاگرام روابط فضایی نمازخانه
فصل هفتم طراحی	
۱۸۷.....	۷-۱ بررسی ایده های طراحی دانشکده هنرهای سینمایی و تاثیر
۱۸۸.....	۷-۲ بررسی سازه و تاسیسات
۱۸۹.....	۷-۳ ارائه مدارک مربوط به طرح
۲۰:۱.....	فهرست منابع و مآخذ

فهرست جداول :

- جدول ۱-۲ آمار تعداد آموزشگاه های سینمایی در فاصله زمانی ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۸ ۲۳
- جدول ۲-۲ تعداد آموزشگاه های سینمایی در سال های اخیر ۲۵
- جدول ۳-۲ گونه بندی ساختمان ها و فضاهای بیرونی دانشگاه ۶۴
- جدول ۱-۵ دروس عمومی کلیه رشته ها ۱۰۸
- جدول ۲-۵ دروس عمومی گروه هنرهای نمایشی ۱۰۸
- جدول ۳-۵ دروس اصلی رشته نمایش ۱۰۹
- جدول ۴-۵ دروس تخصصی گرایش ادبیات نمایشی ۱۰۹
- جدول ۵-۵ دروس تخصصی گرایش بازیگری ۱۱۰
- جدول ۶-۵ دروس تخصصی گرایش کارگردانی ۱۱۱
- جدول ۷-۵ دروس تخصصی گرایش صحنه آرایی ۱۱۲
- جدول ۸-۵ دروس تخصصی گرایش نمایش عروسکی ۱۱۳
- جدول ۹-۵ دروس پایه رشته نمایش ۱۱۴
- جدول ۱۰-۵ دروس عمومی کارشناسی سینما ۱۱۷
- جدول ۱۱-۵ دروس پایه رشته کارشناسی سینما ۱۱۸
- جدول ۱۲-۵ دروس اصلی و تخصصی گرایش تدوین ۱۱۹
- جدول ۱۳-۵ دروس اصلی و تخصصی گرایش فیلم نامه نویسی ۱۲۰
- جدول ۱۴-۵ دروس اصلی و تخصصی گرایش کارگردانی ۱۲۱
- جدول ۱۵-۵ دروس اصلی و تخصصی گرایش فیلم برداری ۱۲۲
- جدول ۱۶-۵ دروس الزامی کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی ۱۲۴
- جدول ۱۷-۵ دروس اختیاری کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی ۱۲۵
- جدول ۱۸-۵ دروس جبرانی کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی ۱۲۵
- جدول ۱۹-۵ دروس الزامی کارشناسی ارشد سینما ۱۲۷
- جدول ۲۰-۵ دروس اختیاری کارشناسی ارشد سینما ۱۲۷
- جدول ۲۱-۵ تعداد دانشجویان کارشناسی و ارشد پس از طی یک دوره تحصیلی ۱۲۸
- جدول ۲۲-۵ محاسبه تعداد اساتید لیسانس ۱۲۸
- جدول ۲۳-۵ محاسبه تعداد اساتید دوره فوق لیسانس ۱۲۹
- جدول ۲۴-۵ حداقل و حداکثر فاصله دید در سینما ۱۴۱
- جدول ۲۵-۵ زوایای دید نسبت به پرده نمایش ۱۴۱
- جدول ۲۶-۵ زوایای تابش و فاصله پروژکتور نسبت به پرده ۱۴۲
- جدول ۲۷-۵ ابعاد و فواصل صندلی تماشاگران ۱۴۲
- جدول ۲۸-۵ تعداد صندلی ها در سالن های نمایش ۱۴۳
- جدول ۲۹-۵ مشخصات عمومی راهروهای سالن نمایش ۱۴۴

- جدول ۳۰-۵ مشخصات عمومی ورودی ها و خروجی های سالن نمایش..... ۱۴۵
- جدول ۳۱-۵ سایر ملاحظات در سالن نمایش..... ۱۴۶
- جدول ۳۲-۵ حجم و سرانه سالن نمایش..... ۱۴۷
- جدول ۳۳-۵ مشخصات عمومی سالن انتظار..... ۱۴۷
- جدول ۳۴-۵ مشخصات عمومی اتاق پروژکتور و ملحقات آن..... ۱۴۸
- جدول ۳۵-۵ مشخصات عمومی ورودی سینما..... ۱۴۹
- جدول ۳۶-۵ مشخصات عمومی فضاهای ارتباطی..... ۱۵۱
- جدول ۳۷-۵ جدول تبدیل رده بندی شغلی (سازمان امور اداری و استخدامی کشور) به رده بندی معماری..... ۱۶۴
- جدول ۳۸-۵ جدول سرانه های مبنادر گروه ۱ (فضاهای اصلی)..... ۱۶۵
- جدول ۳۹-۵ جدول سرانه های مبنادر گروه ۲ (فضاهای وابسته اصلی)..... ۱۶۶
- جدول ۴۰-۵ جدول سرانه های مبنادر گروه ۳ (فضاهای رفاهی)..... ۱۶۶
- جدول ۴۱-۵ جدول سرانه های مبنادر گروه ۴ (فضاهای پشتیبانی)..... ۱۶۷
- جدول ۴۲-۵-جدول سطوح مبنادر گروه ۵ (فضاهای گردش)..... ۱۶۷
- جدول ۴۳-۵ رده بندی معماری کارکنان دانشگاه..... ۱۶۷
- جدول ۴۴-۵ برنامه ریزی فیزیکی حوزه آموزش تئوری..... ۱۷۴
- جدول ۴۵-۵ برنامه ریزی فیزیکی حوزه آموزش عملی..... ۱۷۵
- جدول ۴۶-۵ برنامه ریزی فیزیکی حوزه کمک آموزشی..... ۱۷۷
- جدول ۴۷-۵ برنامه ریزی فیزیکی حوزه اداری-آموزشی..... ۱۷۸
- جدول ۴۸-۵ برنامه ریزی فیزیکی حوزه اداری-اداری..... ۱۷۹
- جدول ۴۹-۵ برنامه ریزی فیزیکی عرصه خدماتی-رفاهی..... ۱۸۱
- جدول ۵۰-۵ برنامه ریزی فیزیکی عرصه تفریحی-ورزشی..... ۱۸۲
- جدول ۵۱-۵ نتیجه و خلاصه برنامه ریزی فیزیکی..... ۱۸۳

فهرست تصاویر :

۳۱	تصویر ۲-۱ تئاتر در گیلان.....
۳۴	تصویر ۲-۲ تئاتر در گیلان.....
۳۷	تصویر ۲-۳ نقشه استانی جمهوری اسلامی ایران.....
۳۸	تصویر ۲-۴ نقشه تقسیمات سیاسی-جغرافیایی استان گیلان به تفکیک شهرستان و بخش (۱۳۸۲).....
۵۲	تصاویر ۲-۵ تا ۲-۹ موقعیت سایت مورد نظر.....
۵۳	تصاویر ۲-۱۰ تا ۲-۱۴ بررسی دسترسی ها.....
۵۴	تصاویر ۲-۱۵ تا ۲-۱۹ بررسی کاربری ها.....
۵۵	تصویر ۲-۲۰ بررسی بادهای مطلوب و نامطلوب.....
۵۶	تصویر ۲-۲۱ بررسی اتصالات بصری.....
۵۶	تصویر ۲-۲۲ دید از جلوی دانشگاه.....
۵۷	تصویر ۲-۲۳ بررسی عوارض طبیعی زمین.....
۶۷	تصویر ۲-۲۴ دانشگاه فنی کوچی، ژاپن، طراحی توسط گروه معماری نیکن سکئی.....
۶۷	تصویر ۲-۲۵ ایجاد موفقیت آمیز لبه ورودی، دانشگاه فنی کوچی، ژاپن.....
۷۳	تصویر ۳-۱ حیاط اصلی، دانشگاه استانفورد، پالوآلتو، آمریکا.....
۷۳	تصویر ۳-۲ کتابخانه گرین، دانشگاه استانفورد، پالوآلتو، آمریکا.....
۷۴	تصویر ۳-۳ مجسمه های ساخته شده توسط آگوست رودین در دانشگاه استانفورد، پالوآلتو، آمریکا.....
۷۴	تصویر ۳-۴ ساختمان علمی رایانه ویلیام گیتس، دانشگاه استانفورد، پالوآلتو آمریکا.....
۷۶	تصویر ۳-۵ فضای پارکینگ به عنوان یک بنای یادبود محوطه دانشگاهی در دانشگاه استانفورد پالوآلتو آمریکا.....
۷۸	تصویر ۴-۱ دانشگاه بلهاون.....
۷۹	تصاویر ۴-۲ تا ۴-۵ سالن کنسرت دانشگاه بلهاون.....
۸۰	تصویر ۴-۶ اتاق تک نوازی دانشگاه بلهاون.....
۸۱	تصویر ۴-۷ اتاق تعویض لباس دانشگاه بلهاون.....
۸۱	تصویر ۴-۸ فروشگاه لباس دانشگاه بلهاون.....
۸۱	تصویر ۴-۹ فروشگاه لباس دانشگاه بلهاون.....
۸۲	تصویر ۴-۱۰ اتاق پشتیبانی دانشگاه بلهاون.....
۸۲	تصویر ۴-۱۱ اتاق پشتیبانی دانشگاه بلهاون.....
۸۲	تصاویر ۴-۱۲ تا ۴-۱۴ لابراتوار طراحی صحنه دانشگاه بلهاون.....
۸۵	تصویر شماره ۴-۱۵-موقیت جغرافیایی دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور بر روی کره زمین.....
۸۵	تصویر شماره ۴-۱۶-سایت پلان دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور.....
۸۶	تصویر شماره ۴-۱۷-راهنمای فضاهای دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور.....
۸۷	تصویر شماره ۴-۱۸-تحلیل سایت دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور.....

تصویر شماره ۴-۱۹	دیاگرام روابط عملکردی محوطه دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۸۸
تصویر شماره ۴-۲۰	پلان ساختمان اداری دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۸۸
تصویر شماره ۴-۲۱	دیدبه ساختمان اداری از حیاط مرکزی دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۸۹
تصویر شماره ۴-۲۲	پلان دانشکده تجارت دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۸۹
تصویر شماره ۴-۲۳	پلان دانشکده علوم دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۹۰
تصویر شماره ۴-۲۴	یک view از دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۹۰
تصویر شماره ۴-۲۵	یک view از دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۹۱
تصویر شماره ۴-۲۶	یک view از دانشگاه پلی تکنیک تماسک سنگاپور	۹۱
تصویر ۴-۲۷	سردر اصلی ورودی کتابخانه	۹۲
تصویر ۴-۲۸	نقشه هوایی دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۴
تصویر ۴-۲۹	آنالیز سایت دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۵
تصویر ۴-۳۰	دیاگرام فضایی دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۵
تصویر ۴-۳۱	ساختمان اموردانشجویان دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۶
تصویر ۴-۳۲	مسجد دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۷
تصویر ۴-۳۳	پلان طبقه همکف مسجد دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۸
تصویر ۴-۳۴	پلان طبقه اول مسجد دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۸
تصویر ۴-۳۵	ورزشگاه دانشگاه جندی شاپوراهواز	۹۹
تصویر ۴-۳۶	ساختمان اداری	۱۰۰
تصویر ۴-۳۷	دانشگاه ریچارد آتنبروگ	۱۰۲
تصویر ۴-۳۸	طبقه اول دانشگاه ریچارد آتنبروگ	۱۰۳
تصویر ۴-۳۹	طبقه همکف دانشگاه ریچارد آتنبروگ	۱۰۴
تصویر ۴-۴۰	دیاگرام روابط فضایی دانشگاه ریچارد آتنبروگ	۱۰۵
تصویر ۵-۱	چیدمان صندلی ها در کلاس ۳۵ نفره	۱۳۵
تصویر ۵-۲	چیدمان صندلی هادر کلاس ۴۰ نفره با ۱۰ صندلی کناری	۱۳۵
تصویر ۵-۳	چیدمان کلاس با قابلیت تقسیم به ۱۲ اتاق	۱۳۶

چکیده

تئاتر هنری است که امروزه ضرورت حفظ و حراست از آن بیش از هر زمان دیگر احساس می شود، چراکه در قرن بیست و یکم ایجاد ارتباط مهم ترین عامل در زندگی است و تئاتر که مجموعه ای از تمام هنرهای بشری از جمله نقاشی، موسیقی، شعر و ادبیات است ژرف ترین راه برای برقراری ارتباط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی با دیگری است. به همین دلیل امروزه ماکتر جامعه ای را در دنیای ما می توانیم تصور کنیم که دارای شکلی از هنر نمایش نباشد. و سینما نیز به عنوان یک پایگاه مردمی در جامعه، جایگاه ویژه ای را در اختیار دارد. سینما یکی از بهترین اکتشافات بشر است. که به صورت نامحدودی می تواند در خدمت مردم جامعه باشد.

بنابراین آنچه در این پروژه مورد تاکید قرار می گیرد، ایجاد یک مجتمع دانشگاهی است که هدف از اجرای آن، تربیت و تامین افراد متخصص و هنرمند در رشته هایی است که قادر باشند نیازهای روز افزون جامعه را در زمینه های مختلف مربوط به نمایش و سینما پاسخگو باشند.

این رساله به بررسی عدم توجه به مکان های آموزشی سینما و تئاتر در ایران و بالاخص استان گیلان، و در نتیجه ارائه طرحی جامع که دربرگیرنده تمامی نیازهای آموزشی در زمینه هنرهای نمایشی و سینما باشد می پردازد، و امید است که حداقل معماران با توجه بیشتر به این مقوله و بررسی نیازهای دست اندرکاران و دانشجویان این هنرها، بتوانند کمکی در این زمینه انجام دهند. زیرا این معماران هستند که بنای آبادانی هر کشور را خواهند گذاشت.

سایت مورد نظر برای این پروژه، دارای مساحتی در حدود ۱۲ هکتار در جنوب غربی شهر رشت و در ۱۰ کیلومتری آن در منطقه ای به نام "سیلکی سر" جنب دانشکده کشاورزی آزاد اسلامی واحد گیلان و در نزدیکی ساختمان جدید الحداث علوم پزشکی دانشگاه گیلان قرار دارد.

واژه های کلیدی: معماری - دانشگاه - هنر - تئاتر - سینما

Abstract

Theater is a kind of art that in these times you feel the need to preserve and protect of this more than any other times. Due to this fact, in the twenty first century communication is a most important factor in the life. Theater as a set of all human arts including painting, music, poetry and literature is a most profound way to have cultural, social and political communication with others. Therefore, nowadays we cannot imagine a society in the world that doesn't have a form of performing arts. Also cinema as a folk base in the society holds a specific place. Whereas, cinema is one of the best human explorations that can be unlimited to serve the community.

What is emphasized in this study would be creating an academic complex (university campus) that the aim of implementation is train and provide qualified persons who are able to be responsible for growing needs of community in the various field related to the performance and cinema.

This study is investigating the lack of attention to educational (cinema, theater) places in Iran, especially in province of Guilan. As a consequence, it provides a comprehensive plan that including all the educational needs in fields of cinematic and performing arts. It hopes that, at least with more attention by architectures to this category and needs of these arts students they'd do help in this area. Because these are the architectures who will build the prosperity of each country.

The considered site for this study with an area about 12 acres located in the southwest of city of Rasht and 10 km in a region called the "silki sar" next to the agricultural Islamic Azad university of Guilan and near the new building of Guilan university of medical science.

Keywords : architecture- university-art-theater-cinema

مقدمه

تئاتر به عنوان نماد ارزشمندی از شعائر، جشن ها، سوگ ها، فرهنگ و اندیشه یک جامعه است. تئاتر و هنرهای سینمایی، هنرهایی هستند که علاوه بر استعداد ذاتی به توسعه مهارت ها و پرورش توانایی ها نیازمند است. کسب مهارت و توانایی در حوزه نمایش نیز مانند سایر رشته های هنری به سال ها مطالعه و تجربه نیاز دارد و گستره و عمق اطلاعات مربوط به آن ایجاب می کند که به امر آموزش بیش از پیش بهاداده شود.

استان گیلان نیز از دیرباز به لحاظ مزایای ویژه اش به هندایران و از دیگر لحاظ به مظهر کمال، جمال و طراوت و زیبایی توصیف شده است و به علت دارا بودن این ویژگی ها همواره محل گذر و چهاراهی بین اروپا و آسیا بوده است. در این میان حضور گسترده ارمنیان و نیز مهاجران روس در این استان، به ویژه در شهرهای رشت و بندرانزلی، باعث ظهور هنر، به ویژه تئاتر در گیلان و حتی ایران شد. ولی متأسفانه امروزه با کمبود شدید مراکز آموزشی، امکانات آموزشی و اساتیدی که بتوانند به تدریس دروس در زمینه هنرهای نمایشی بپردازند، در نتیجه با فقر دانش، با وجود پیشینه درخشان تاریخی در این زمینه، در ایران و بالخصوص در این استان مواجه هستیم.

حال در این پروژه به عنوان یک قدم قصد بر آن داریم که یک حرکت در راستای این هدف برداریم و با استفاده از هنر معماری، دانشگاهی در زمینه هنرهای نمایشی و سینما طراحی کنیم که علاوه بر جذب هر چه بیشتر دانشجویان در این زمینه، با تربیت و تعلیم متخصصین ما هر و هدفمند، کمک شایانی به گسترش و توسعه هنرهای نمایشی در ایران و بالخصوص در گیلان انجام داده باشیم.

فصل اول

پیشنهاد طرح پروژه

۱ بیان مسئله

تئاتر تمرین اندیشیدن به مناسبات، توجه به کرامت خالق و تدبیر در چگونگی زیستن و مرگ است. تئاتر از زمان پیدایش انسان همواره همراه او بوده و ضمن پیوندی عمیق با فضای معنوی زندگی بشر و اعتقادات دینی او، در اشکال آیینی تجلی یافته است. در کنار آن سینما هنری است مبتنی است بر ضبط تصویری رویدادها که با ترکیب خاص و عرضه ی آن ها توأم با طرح مفاهیم گوناگون به صورت مبانی ویژه، در عرصه هنرها تجلی می یابد. هنر سینما از نظر محتوا مبتنی بر زمینه های گوناگون علوم انسانی، علوم ارتباطات، ادبیات ورشته های مختلف هنری است و از نظر تکنیکی از مباحث فیزیک، صوت، شیمی، مکانیک و الکترونیک استفاده می نماید بر همین اساس سینما به "هنر هفتم" نیز موسوم است زیرا می توان گفت آمیزه ای از تمام هنرهاست.

گسترش و توسعه هنرهای نمایشی در ایران ضرورت توجه به امر آموزش را چند برابر می کند. آموزشی که از جنبه حائز اهمیت است: نخست از جنبه فرهنگ سازی؛ یعنی کمک به تربیت تماشاگر تئاتر و ارتقاء سطح جامعه در احساس نیاز نسبت به وجود تئاتر؛ و پس از آن از جنبه تخصص آفرینی؛ یعنی ارتقاء سطح دانش و مهارت های هنرجویانی که در آینده عرصه های آفرینش هنری را به دست خواهند گرفت.

۱ اهداف پروژه

آنچه در این پروژه مورد تاکید قرار می گیرد، ایجاد یک مجتمع دانشگاهی است که هدف از اجرای آن، تربیت و تامین افراد متخصص و هنرمند در رشته هایی است که قادر باشند نیازهای روز افزون جامعه را در زمینه های مختلف مربوط به نمایش و سینما پاسخگو باشند. توجه به اقلیم، فرهنگ و معماری بومی منطقه، مقررات ملی ساختمان و استانداردهای روز دنیا، از مسائلی هستند که در این پروژه بسیار حائز اهمیت بوده به گونه ای که این اثر را به یک بنای برجسته ماندگار و کاملاً مطابق با نیازهای مادی و معنوی مخاطبان آن تبدیل نماید.

ایجاد فضاهای زیستی راحت برای انسان ها، هویت دادن و شخصیت بخشیدن به فضای معماری در محدوده های آموزشی و پیوند درست با گذشته و آینده از اهداف اصلی طراحی دانشکده هنرهای سینمایی و تئاتر می باشد. انسان، این موجود زنده، مکلف و هدفدار در طبیعت باید بتواند از طریق ایجاد فضاهای مناسب رابطه ای معقول بین خود و طبیعت، که به صورت نظامی منسجم و منطقی خلق شده است بوجود آورد. به طور کلی اهدافی که این پروژه در نهایت به آنها ختم می شود به شرح زیر می باشد:

- طراحی سایت پلان به طوری که در احساس تعلق، وحدت شخصیت، شناسایی، تسهیل در ایجاد دروا بط اجتماعی بین دانشجویان و ایجاد تمرکز فکری کمک کند.
- پرداختن به عناصر حجمی پلانی کل مجموعه.
- پرداختن به زیبایی شناسی عناصر حجمی - پلانی کل مجموعه به نحوی که جوابگوی نیازها باشد.
- طراحی پلان فضاهای مختلف دانشکده منطبق با برنامه ریزی های فیزیکی پروژه، منتج از مطالعات.

۱ روش تحقیق

در شکل گیری و تهیه این اثر از منابع و مکتوبات موجود در دسترس استفاده شده است. با کاوش ها، مطالعات و گفتگوهایی که در جامعه و در میان دانشجویان، اساتید و پیشگامان عرصه آموزش هنرهای سینمایی و تئاتر انجام شد، اطلاعات جامعی به دست آمده، و پس از طبقه بندی این اطلاعات و نتیجه گیری از آن ها پروژه حاضر حاصل شد. این فعالیت ها و مطالعات رامی توان در مراحل زیر بیان کرد:

(۱) بررسی و مطالعه کتب و مقالات موجود در ارتباط با موضوع

(۲) بازدید، بررسی و تجزیه تحلیل نمونه های مشابه

(۳) استفاده از رساله ها و صفحات اینترنتی، پرداخته شده به موضوع

(۴) جمع آوری و طبقه بندی اطلاعات، برنامه ریزی فیزیکی و در نهایت طراحی پلان ها، مقاطع، نماها و پرسپکتیوها با توجه به استانداردها و خواسته های طرح

فصل دوم

مطالعات پایه (شامل کلیه عوامل تاثیرگذار بر موضوع)

۲-۱ تاریخچه آموزش در جهان

۲-۱-۱-۲ تعلیم و تربیت در یونان و روم باستان

تاریخچه تعلیم و تربیت در یونان و روم باستان با پیدایش این اجتماعات بستگی دارد. به عبارت دیگر در یونان تا سال ۱۰۰۰ قبل از میلاد و در روم تا ۵۰۰ قبل از میلاد ادامه می یابد. پس از شکست یونان به دست رومیان در سال ۱۳۴۶ قبل از میلاد و بلاخره با زاپاد آمدن امپراطوری روم غربی در سال ۴۷۶ میلادی این دوره مشترک تعلیم و تربیت هلنیستیک (یونان و روم) رومی توان پایان یافته شناخت گرچه بسیاری از موارد آن تا دوره بیزانس ادامه یافت که با نفوذ اسلام در سال ۶۲۰ میلادی در آمیخت و بدین سان تمدن و صنعت و فرهنگ غرب سرچشمه پدیده های شرق و سرچشمه فرهنگ غرب تا قرون وسطی گردید.

همانند هر یک از مراحل بدوی تعلیماتی، مسئله آموزش در یونان و روم نخست در کانون خانواده آغاز شد. مدارس رسمی وجود نداشت و والدین شخصاً مسئول تعلیم و تربیت کودکان بودند. پسران و دختران به پدر و مادر در کار روزانه کمک می کردند. پس از آن که اجتماعات پیچیده تر شد افزایش مسئولیت پدر خانواده را از خانواده جدا کرد. با این وضع یک مستخدم یا آموزگار امر تعلیم و تربیت کودکان خانواده را عهده دار شدند. کم کم دبیرانی که اکثر مرد بودند در منازل خود کلاس هایی را به وجود آوردند یا یک عده از والدین مدرسه ای را پی ریزی کردند و برای آن دبیر گرفتند. به این ترتیب تدریس مدارس رسمی در یونان و روم به وجود آمد.

در مدارس ابتدایی یونان و روم کتاب وجود نداشت و برای نوشتن از لوح های مومی استفاده می کردند و با قلم مخصوص بر آن علامت می گذاشتند. شمارش روی انگشتان درس انجام می شد و اکثر دروس به صورت سخنرانی ایرادی شده که لزوماً نخستین نیازمندی دانش آموزان حافظه قوی بود.

تدریس مدارس رسمی در سطوح مختلف به وجود آمد تا آنکه در سال ۱۵۰ قبل از میلاد پسر بچه های رومی می توانستند به مدارس ابتدایی که لودوس LUDUS خوانده می شد وارد شوند و برای دوره های بالاتر از استادان زبان یونانی و لاتین استفاده کنند. همچنین در دوره های بالا کلاس های سخنوری وجود داشت. ولی روم نتوانست آموزش عالی یونان را که از مکاتب فلاسفه ای بزرگ چون افلاطون و ارسطو پدید آمده بود داشته باشد و حتی در بالاترین موقعیت امپراطوری دانشجویان رومی برای تحصیل به خارج از کشور می رفتند.

۲-۱-۲ قرون وسطی

این دوره با زوال آفتاب امپراطوری روم آغاز می شود و تا قرون ۱۵ میلادی ادامه می یابد. در سال های تاریکی (۵۰۰ تا ۸۰۰ میلادی) نوعی از آموزش در معدودی از شهرهای فرانسه و ایتالیا زیر سلطه رومیان به وجود آمد. تعلیم و تربیت در این زمان در دست کشیشان و رهبران کلیسا بود که آغاز این تعلیم رومی توان در غارهای دره هم زیرزمینی روم که پناهگاه مسیحیان بود جستجو نمود. در زمانیکه کلیسای روم نور زندگی قرون وسطی بود فعالیت های آموزشی آن

نیز توسعه کامل یافت و مهمترین مدارس قرون وسطی مدارس صومعه ای بودند که توانستند "چراغ سوسوزن دانش را روشن نگاهدارند" این مدارس سرمنشا مدارس رسمی اروپایی گردیدند. و در آن ها خواندن و نوشتن، شمارش و مذهب تعلیم داده می شد.

مدارسی که وابسته به کلیساهای بزرگ بودند همانند نظامیه ها کم کم توسعه بیشتری یافتند و این چنین نخستین دانشگاه ها در قرن ۱۲ میلادی پا گرفت تا آن جا که تا پایان قرن ۱۵ میلادی در حدود ۷۵ دانشگاه در اروپا تاسیس شد.

۲-۱-۳ دوره رنسانس

قرون ۱۴ تا ۱۶ میلادی یعنی زمانی که جاده های آسفالتی، چراغ های خیابانی، آگوهای فاضلاب و خانه های دارای حرارت مرکزی گرگونی ژرفی در زندگی اروپا به وجود آورده شد، ثمر آن انقلاب بازرگانی، و رشد و دادوستد و صنایع بود. همچنین اختراعات نوین چون کاغذ ارزان، حروف متحرک، باروت و قطب نما در اقتصاد آن روز پایه گذار تحولات سیاسی و اجتماعی شد.

معروفترین مدرسه رنسانس مدرسه کاخی ویتورینو دوفلتر (vittorino de felter) (۱۴۴۲-۱۳۷۸) بود که در شمال ایتالیا به وجود آمد و جوانان را برای زندگی روزآمد می ساخت دانشمندی چون دسیدروس ارسموس و جوان وایوز و میشل دومونتاین برای شکل پذیری مدارس این دوره کوشیده اند.

۲-۱-۴ عصر اصلاح آموزشی

در این عصر که گروه های زیادی از کاتولیک ها بریدند و در دنیای آن روز پروتستان هانیروی عظیم شدند اشخاصی چون مارتین لوتر و هانری هشتم که هم رهبر سیاسی و هم رهبری مذهبی داشتند نیروی رابه وجود آوردند که مدارس آن روز را بهبود بخشند و پیشرفت های آموزشی را پی ریزی کردند. در ویداد بزرگانی چون فیلیپ ملانکتن در آلمان و ریچارد مولکاستر در انگلستان که این اصول ناپسندیده را در گون ساختند بخصوص مولکاستر که سالها جلوتر از عصر خویش می اندیشند. اینها تربیت معلم برای دانشگاه، حقوق کافی استادان و انجمن های خانه و مدرسه را پایه گذاری کردند.

۲-۱-۵ طلوع آفتاب آموزش نوین:

در اوایل قرن نوزدهم هم اهمیت آموزش بیش از پیش با شناخت طبقات مختلف مردم مواجه گردید. پروس و فرانسه روش های موثر ملی آموزش را توسعه دادند. آمریکایی ها که هدفشان داشتن مدارس و آموزگاران بهتر بود از روش اروپا خیلی استقبال کردند. اشخاصی مانند هوریس مان و هنری برنارد زندگی خود را وقف ایجاد مدارس مقدماتی عمومی کردند و با اصلاح وضع حقوقی دبیران توانستند از آموزش یک حرفه واقعی در آمریکا به وجود آورند. همزمان با این در اروپا پیشتازان امر آموزش شروع به دورنگری اصلاحی آموزشی کردند. یوهان بستالوتزی (johann pestalozzy) سویسی که ۳۰ سال از عمر خود را وقف تعلیم و تربیت یتیمان کرده بود در سال ۱۸۰۵ قصر قدیمی ایوردون را تبدیل به مدرسه ای کرد که شهرتش چنان مشعلی بر تارک تاریخ آموزش فروزان است. او اولین کسی بود که روانشناسی کودک، باز دیدهای علمی، مدل سازی و علوم عملی را پی ریزی کرد.